

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Az aradi román gyűlés.

Arad, május 4.

A románok tüntettek és tiltakoztak vasárnap Aradon a kormány liberális egyházpolitikai javaslatai, de főleg a polgári házasság ellen. Tiltakozásuk nem volt új dolog, mert hiszen Budapesten a magyar katolikusok és Karlóczán a szerbek már jóval az aradi gyűlés előtt nagyhangú enuncziációkban követtek el a tiltakozást és igyekeztek féltékenyen megőrizni egyházi elveiket, vallási dogmáikat, a melyeket a létesítendő egyházpolitikai javaslatok teljesen érintetlenül hagynak.

Nem lehet tehát az aradi román gyűlés megtartása ellen semmi kifogásunk, mert Magyarországon a szabad gyülekezés joga még az állítólag „elnyomott” és folyton képzelt „jogtalanságokért” jajveszékő románok részére is biztosítva van. Az aradi gyűlés megtartásának immár bebiztosított ténye czáfolja meg a legeklatansabb módon azokat az ellenünk szórt vádakot, a melyekkel minket nap-nap után rágalmaznak.

Felekezeti szempontjából sem kifogásoljuk a vasárnapi népgyűlést, mert nem várhattuk a románoktól, hogy magyar nemzeti tekintetek miatt leküzdjék a felekezeti szempontjaikat akkor, a mikor a felekezeti szempontjai a katolikusoknál is tulsúlyra vergődtek a nemzeti érdekek fölött, pedig a katolikus klerusnak a hazafiságában nem, csak politikai belátásában van okunk kételkedni.

Az aradi román gyűlésből csak egy

konsequentiát kell levonnunk a magunk részére és ez az, hogy a magyar állam-eszme még nálunk sem bír elég hódító és egybeforrasztó erővel arra, hogy kizárja minden magánérdek és melléktekinetet előtérbe nyomulását, pedig ha valahol, úgy nálunk bizonyára, minden képtelen és aggodalmon felül áll az igazi hazafiság.

Két enuncziációját hallottuk a vasárnapi román gyűlésnek. Az egyik magának a népgyűlésnek, a másik pedig Metianu János aradi gör. kel. román püspöknek a nyilatkozata.

A gyűlés enuncziációja, — eltekintve a benne felsorolt nem létező román hazafiúi érdemeiktől, — a polgári házasság és a többi egyházpolitikai reformjavaslat sorsának ép oly kevéssé árt vagy használ, akár a katolikus nagygyűlés határozata; vagy éppen a karlóczai szerbek gyűlésének nyilatkozatai, a melyekre olyan leplezetlen nyíltsággal mondotta el annak idején Szerbia kifogástalan gondolkodású miniszterelnöke a véleményét, hogy a szerbek kiábrándulhattak kifele törekvő álmodozásaikból.

Metianu János aradi gör. kel. román püspök, a kitől a gyűlés enuncziációjának megáldását kérték, olyan nyilatkozatot tett, a melyből Steiner székesfehérvári kath. püspök bizvást tanulhat önmérsékletet és hazafiságot. Nem vártuk Metianu püspöktől azt a nyilatkozatot s éppen ezért esett jól hallanunk az egyedül helyes mérsékletnek és a mindenha mindenkítől megkövetelhető politikai tisztességtudásnak a hangját. Metianu nem jelenti

ki Steiner püspök módjára, hogy a törvénynek — ha meg lesz is hozva — el-lene fog szegülni; hanem kinyilatkoztatja, hogy oda fog törekedni, mikép az ősi szentegyház férfiasan viselhesse el a törvénynek mindenkire — tehát még Steiner kath. püspökre nézve is — kötelező súlyát.

Orvendünk Metianu püspök egyenesen férrias s helyes politikai érzékre való, bár kissé rezervált, nyilatkozatának, mert hisszük, hogy nagyban elő fogja segíteni azoknak az agyafurt tévedéseknek a leküzdését is a melyekkel a románok ultramontán vezetői telebeszéltek a könnyen hívő nép fejét, csak azt vesszük rossz néven és ítéljük el, hogy Metianu püspök, a ki főrendiházi tagsága révén tagja a magyar törvényhozásnak szem elől tévesztette azt, hogy Szent István birodalmának koronás feje nem a „*mi császári és királyi fejedelmünk*”, hanem a „*mi magyar királyunk*”.

Mindenesetre sajnálatosnak tartjuk, hogy a népgyűlés szónokairól, nem lehet mint olyanokról megemlékeznünk, a kik szem előtt tartották volna a önmérsékletet és a tárgyilagosságot. Minden felszólalásból kiritt a szenvedélyesség s a magyar elleni gyűlölet, minden felszólalás hatásából nyilvánvaló, hogy a hiszékeny román köznépet már annyira félrevezették a dákoromanizmus apostolai, hogy annál nepszerűbb előttük a szónok minél cifrábban és sallangosabban mondja el nekik a népbolondító magyarellemes ideákat.

A román gyűlés lefolyásáról tudósítónk a következőleg számol be.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Gazdag házasság.

— Malot Hector elbeszélése. —

(Folytatás.)

Az idő telt: A fáradság végre megtörte térdeit és fejét a levélre keresztbe tett karjaira hajtá.

Mikor magához tért, világosság áradt be az ablakon; éirémülve ngrott föl.

A levélről minden eszébe jutott; ez az utolsó hajnal reá nézve, az utolsó napot üdvözli. Reszkette a hidegtől és izgatottságtól, heves, lemondásteljes kézmozdulatot tett, majd indulatosan benyerébe rejté aroztát, hogy ne lássa azt a borzasztó látományt, a mely föl-tárult előtte.

De ez a gyöngesség csak pillanatig tartott; kezeit leereszté, nagy szeméből a zavarodottság lassanként eltűnt, s bizonyos lassúsággal tetta borítékba és pecsételte be a Camillenek szóló levelet.

A házban még mindenki aludt; az ablakhoz ment, s a függönyt fölhuzva, kitekintett; a kikötő üres volt, s a trissen hullott eső fölszálló párája vette körül.

Egy ideig ott állott majdnem öntudatlanul, s csak egy a házból hallatszó zaj téríté magához kábultságából. Most már kimehet, hogy a levelet postára tegye. Felöltöt vett magára, kuszált fürteit kendőbe burkolá, s óva-

tosan elhagyta a szobát. A levélsekrény ötvenméternyre volt a vendéglőtől; gyorsan megtette ezt a kis utat, de abban a perczben, a mikor beakarta dobni a levelet, egyszerre megállott; azonban ez a habozás alig tartott egy pillanatig; szétnyitá ujjait, s a szekrénybe hulló levél könnyű zaja megremegettette szívet.

Vége volt. Elítélte magát: még mielőtt az est beköszöntene, meg kell hallnia.

Lassan visszafelé ment s ép oly nesztele-nül tért szobájába, mint kijöve telekor.

Hogy töltse el a számára még hátralévő kevés időt?

Az öltözködéssel foglalta el magát, tetszergőleg öltözködött, fésülködése tovább tartott egy óránál; azt akarta, hogy haja erősen álljon s ne legyen őszekuszálva, mikor megtalálják, azért keményen megkötötte hosszú fonadékait, azt mondva magában, hogy úgy se lesz már többé szükség arra, hogy anyja kibontsa.

Jól tudta, hogy az ilyen gondolatok ellágyítják, elveszik bátorságát, de bizonyos jólesést okozott neki az a tudat, hogy anyja így fogja látni, hogy legalább gondosan fog kinézni akkor, a mikor nem marad egyéb belőle, a viruló, a bátor Suzanéból, csak egy merev, lélek nélküli test.

Azt is tudta, hogy, mikor a levelet a postára feltette, a szobájába való visszatérés helyett jobb lett volna egyenesen a szüleihez mennie, miután senki se vette észre távozását,

így elkerülte volna az elérékenyülést azok előtt, a kiket szeretett, el anyja hangját, azt a kedves hangot, a mely kis gyermek korától minden reggel fölébreszté s a melynek hallása most rendkívül fájdalmas lesz reá, de így hagyni el őket, kegyetlenségnek látszott előtte s ha a válás pillanatában az a csók, a melyet nekik adni fog, elérékenyíti is, de legalább megörzi ajkain az ő csókjuk belzsamát s édes lesz még egyszer, utoljára pihenni a kedves karok közt.

Talán ma nem is jön el anyja, mint más-kor? Ugy tetszet neki, hogy az órák nem telnek. Ha eddig nem tűnt volna is föl gyanusnak előtte a régi szokás megváltoztatása, ma tulérékeny volt. Minden percz egy örökkévalóságnak tetszett előtte; most mikor már nem volt mire várnia, elveszett idő volt gyöngédszeretetére anyja nélkül minden pillanat.

Végre kinyitott szülei szobájának ajtaját, s a folyosón atyja lépteit hallotta. Habár nem volt elkészülve arra, hogy mit mondjon, nem tudott ellentálni a vágynak, a mely őt atyjához vonzotta, s kinyitotta az ajtót.

Hogyan, már fölkelettél és föl is öltöztél? — kérdé Capel ur átölelve őt, hiszen még korán van.

Nem tudott mit felelni, azért azt mondta, a mf éppen ajkára jött.

— Ugy-e visszajössz reggelizni?

— Talán azt akarnád, hogy ne jöjjek?

— Hát vissza jössz?

A gyülekezés.

Arad megye összes gör. kel. és gör. kath. lelkipásztora nagy igyekezettel terelte be a nyáját az aradi román gyűlésre. Egyházpoltikában utazott mindenki. Volt közöttük a reverendásokon kívült nadrágos, félnadrágos és gatyás ember.

Sokan már szombaton este Aradra érkeztek s a külvárosi bormérésekben szedték magukba az antiliberalis lelkesedést.

A nép zöme vasárnapra virradóra éjjel kocsihoz jött be a falukról s reggel már minden utcán látható volt egy-két pap, vagy tamító vezetése mellett ácsorgó tömeg.

A papok csak nehezen tudták összetartani a népet, melynek nagy része így is elszéledt ugyanarra, hogy a nagy tömegből alig 900 főre tehető rész volt csak jelen a Tökölly-téri gyűlésen.

Az engedélyezés.

Szombaton este a gyűlés aradi intézői különböző híreket kolportáltak a gyűlés hatósági engedélyezését illetőleg. Leginkább az a hír volt elterjedve, hogy a polgármester a gyűlés bejelentését tudomásul nem véven a belügyminiszter a gyűlést távirati úton engedélyezte.

Az engedélyezés kérdése mint illetékes helyről értesülünk a következőleg áll:

Trutia Péter aradi ügyvéd és Telesku György aradi gör. kath. esperes szombaton jártak a főkapitánynál s szóval jelentették be a gyűlést, holott a törvény határozottan megkívánja, hogy a gyűlést 48 órával megelőzőleg írásban jelentsék be s a bejelentéshez csatolják a tárgysorozatot.

Vasárnap délelőtt 10 órakor ugyancsak Trutia Péter és Telesku György megjelentek a polgármesteri hivatalban s az aradi románygyűlést jegyzőkönyvileg is bejelentették s a jegyzőkönyvhöz csatolták a gyűlés román nyelvű meghívóját.

Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester a bejelentésre olyan értelmű végzést hozott, hogy azt tudomásul nem veszi, mert más törvényhatóságok területéről is érkezik résztvevő, amennyiben azonban csak aradi és arad megyei románok vesznek részt a gyűlésen, annak megtartása ellen kifogást nem emel.

Igy aztán csak aradi és arad megyei románok részére engedélyezett gyülekezeti csoportosult a 900 főnyi románból álló tömeg.

— Természetesen.

Ezzel eltávozott a nélkül, hogy megszorította volna a leányának kezében tartott kezét.

Csakhamar távozása után könnyebb lépések hallatszottak a folyóson: utoljára lépett be hozzá anyja a mindennapos, de érdeklődésteljes kérdéssel:

— Hogy vagy? Jól aludtál? Jer közelebb, hogy lássalak.

Mialatt betette az ajtót, Suzanne, kinek lábai reszkettek, s nem volt ereje tartóztatni magát, érzelmeitől elragadva kiáltott föl:

— Anyám!

Aztán hevesen átölelte anyját a nélkül, hogy Capel asszonynak eszébe jutott volna csodálkozni e kitörés miatt, a melyet egészen természetesnek tartott.

— Miért öltöztél föl? — kérdé.

— Mert korán felkeltem.

Megkezdődött a szokott reggeli társalgás, de Suzanne, a ki érezte, hogy szíve a szeretettől túl arad és gyöngéd érzelmek fogják el, nem volt képes közönyös beszédet folytatni; mindegyre megcsókolta anyja kezét, a melyet magában tartott, s egyszerre minden ok és előzmény nélkül így kiáltott föl:

— Anyám, hatudnád, mennyire szeretlek!

— Kedves kicsinyem, ha tudnád, milyen boldoggá teszsz.

(Folytatása következik.)

A gyűlés lefolyása.

A román templom előtt meglehetősen nyugalommal foglalt állást a nép.

Bogsaán Mózes aradi gör. kel. román esperes kevéssel 11 óra után a román templom legfelső lépcsőjére állva megnyitotta a gyűlést s papi észjárással fejtegette a polgári házasságról szóló törvényjavaslat borzasztó voltát. A nép a papok által adott jelre féktelenül se treaszkozott.

Petkó Lázár elhaló hangon szólt. Kiáltások román testvéreim hogy egyek vagyunk: volt az egyetlen pathoszteli módon elszavallt nagy mondása. Indítványára a gyűlés megalakult, természetesen az ő elnöklése alatt.

Megalakulás után Hamzsa Voiculipai, Puticiu Traján temesvári, Bogsaán Mózes aradi és Pap János világosi esperesekből és még nyolcz világosi tagból alakult küldöttség ment a püspökhöz, hogy neki a gyűlés hódolatát megvive, a gyűlés határozatára tőle áldást kérjen.

A küldöttség elvonult, a gyűlés pedig tovább folyt.

A következő szónok Popa Györgye a román iskolák jeles taufelügyelője volt. Mikor az asztalra lépett, a melylyel időközben pótolta a szónoki emelvény hiányát, a nép hosszasan se treaszkozott. Kezében egy papirosba burkolt magyar törvénykönyvet tartott, a melyet szenvedélyes hangon tartott beszéde közben lecsapott az asztalra s lábaival toporzékolt rajta. Majd ripacséknál divatos pózzal és pathosszal kiáltotta oda a népnek: — Akarjátok-e a polgári házasságot? — mire a papok által dirigált visszhang adta meg a választ „Nu traeba!”

Mikor Popa Györgye már szíve szerint kiszónokolta magát, Mangrea Vazul kispenderített szemináriumi tanár ugrott fel egy másik asztalra. Csókokat intett a nép felé, kezét a szívére nyomta s beszélt vagy egy félóraig. Beszéde s erős hangja daczára is hatástalanul hangzott el. Gyakran emlegette az „Imperatu“ (császár) szót s az ahhoz való hűséget. Beszéde végén körülhordozták, miközben sűrűn csókolódzott a néppel.

Petkó Lázár a gyűlés elnöke ezután a következő határozatot hirdette ki.

1. Szt. István korona országainak román népeivel századokon át vágynát és vérét a honért, hazáért feláldozni kész volt, jogosan követelhet, hogy mint egyenjogú nemzeti egyéniség, hagyományai, szokásaival, vallás intézményeivel együtt tiszteltben tartassék.

2. A kormány politikai törvényjavaslatai s különösen a polgári házasságról szól: nemcsak megtámadja és sérti egyházunk elvét és dogmáit, melyeket az államnak közérdeklőségre nézve is tisztelni kellene, hanem a jog és igazság elvével ellentétben állván megsértik a lelkiismeret szabadságát és felbontják az ország alap-törvényei által biztosított nemzeti egyházunk önállóságát.

3. Ez okoknál fogva a népgyűlés ünnepélyesen tiltakozik a kormány egyházpoltikai törvényjavaslati és különösen a polgári házasságról szóló törvény ellen és felkéri ő szentségeiket a románegyház érsek és püspökeit hogy egész odaadással egész a trón számolyáig is a törvény javaslatok ellen működjenek.

4. A népgyűlés elnöke ezen határozatoknak a hivatott közegekkel való közlésére utasittatik.

A határozat elfogadtatván, újból Mangrea Vazul emelt szót s felolvasta az üdvözítő sürgönyöket, melyek a következők: Bács-Komlósi szerbek, szababkai szerbek, karlózai szerbek, bécsi románok, petrovoszelloi, dettai, verseczi, szenttamási szerbek,

valamint az aradi szerb ifjuság, a lippei románok, a karlózai szerb teológiai ifjuság.

Majd Trutia Péter szólt s felhívta a gyűlést, hogy vonuljon Metianu János püspök rezidenciája elé s kérje áldását a határozathoz.

Az egész néptömeg megindult s a Götterhalte román szövegét, az oláh királyhymnust és az oláh nemzeti hymnust énekelve vonult a püspöki lak elé.

Itt Petkó Lázár dr. intézett beszédet a kapu melletti ablaknál megjelent püspökhöz, mire Metianu János a következő beszéddel válaszolt.

Metianu püspök beszéde.

Köszönöm önöknek hogy oly figyelmesek voltak irányomban és jelenlétükkel megtiszteltek; mindenkor nagy örömet érezek, valahányszor alkalmam nyílik, mint most, meggyőződnöm, hogy népünk ősi válásunk sorsa iránt oly kiválóan érdeklődik.

Ismerem az indokot és a célt mely öntek ily tekintélyes számban ide egyesítette valamint azon aggodalmakat, amely behatása alatt állanak önök az egyházi reformokkal különösen a polgári házassággal szemben és biztosítom önöket, hogy én fokozott mérvben érzem azon aggályokat, mert az én vallaimon még nagyobb teher nehezedik; azért valamint önök itten, úgy én is a maga helyén, a hová állásomnál fogva hivatva leszek tehetségem szerint működni fogok az aggodalmakat elhárítani.

Ha azonban mégis az Isten, és a sors úgy akarná, hogy az aggályok eloszthatók ne legyenek, alávetjük magunkat a sorsnak, de annál inkább és annál szorosabban fogunk csoportosulni ősi Szentegyházunk körül és iparkodni fogunk megkönnyíteni, hogy ezen Szentegyház férhisan és elszántan viselhesse el azon megpróbáltatásokat is. — Ezt azonban csak úgy tehetjük, ha mindinkább megerősödünk Isten és Igéje hitében, a haza és felebarátunk iránti szeretetben valamint dicsőségesen uralkodó császári és királyi Fejedelmünk iránti hűségben, mely erényeket egyébként őseinktől örököltünk s amelyek tehát velünk születettek.

Mivel azonban mindezekhez összes törekvéseink mellett Isten segítségével és áldása is szükséges azon áldást és segítséget ime magam is imaszerűleg lekérem reánk és működéseinkre!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd elhangzása után a nép karban énekelve éltette a püspököt a „la multi ani“ című alkalmi dallal.

A püspöki rezidencia előtt a nép rendezettség nélkül eloszlott.

BELFÖLD.**A „Temps“ a polgári házasságról.**

Ilyen cím alatt a „Temps“ vezér cikket ír Wekerlének s törvényjavaslatának állásáról s többek között így szól: „Wekerle miniszter igen boldog. Tulélte — a baljós daczára — Kossuth halálát és a zavarokat, melyeket a független hazafi halála felidézett. Teljes győzelmet aratott a képviselőházban a polgári házasságról benyújtott törvényjavaslati alkalmából s most nyújtotta be ugyane javaslatot a felsőházban is. Majd jellemzi a klerikális főurak mozgalmát, mely a törvényjavaslat megbuktatására törekszik, s így folytatja: „A budapesti chronique skandaleuse az aranyifjuság sok tagjának a nevét hangoztatja, kiket eddig a turfon vagy a zöld asztalnál jobban ismertek, mint a parlamenti tanácskozásoknál, s a kik most bejelentették, hogy szavazni fognak a felsőházban. Beszéli,

nem minden meglepetés nélkül, hogy számos attaché s követségi titkár, meg az apostoli király küldötte szabadságot kért s eljön szavazni. . . a király minisztere ellen." Ebből az alkalomból emlékezetbe hozza a Home-rule felsőházi tanácskozásait, melynek szintén a felsőház állott gátul. Ugy véli, hogy ez esetben nálunk is zavargások ütnek ki, mint annak idején Londonban. De az első csata a kormány diadalával végződött, e bizottságban nagy többséggel fogadták el a törvényjavaslatot. Ugy véli, hogy a felsőházban a szabad-elvűpárt-részéről nem lesznek nagy viták, mert a kormánynak a diadal, a többség a czélja. Azok a mágnások, kik a kormány mellett vannak sem barátjai a polgári házaságnak, de hivei a kormánynak és tartanak tőle, hogy a javaslat bukása kormányváltást szülne. Egy Apponyi-kabinetet sehogyszereznének. Ha a többség létrejön, ez a pikáns héttére, a mi különben a parlamenti csatározásoknál mindennapi.

Az igazságügyi bizottságból.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatok sorából kettő nem ment még át a képviselőház igazságügyi bizottságának előkészítő tárgyalásán: a gyermekek vallásáról és az izraelita vallásról rendelkező törvényjavaslatok. A bizottság, mint értesülünk, legutóbbi ülésén abban állapodott meg, hogy e két törvényjavaslatot közvetlenül a házasságjogi törvényjavaslat főrendiházi elintézés után fogja tanácskozás alá venni.

Egy liberális főrendi.

Ormos Zsigmond volt temesmegyei főispán, aki visszalépése óta súlyos betegsége miatt a közélettől, sőt műtörténelmi tanulmányaitól is visszavonult, orvosai ellenzése dacára elhatározta, hogy a házasságjog tárgyalásában, mint a főrendiház-tagja, részt vesz. Szabadelvű körökben közelítünk e kiváló alakjának elhatározása lelkes örömet keltett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, május 4.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br., majd Perczel Dezső.

Jegyzők: Schober, Josipovich.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Szilágyi Dezső, Fejérváry Géza, Csáky Albin gróf, Josipovich Imre.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Jellinek Arthur előadó betérjeszti a polgári anyakönyvekről szóló igazságügyi jelentést. (Helyeslés.)

Pulszky Agost előadó bemutatja ugyan-e javaslatról a pénzügyi bizottság jelentését. (Helyeslés.)

Annak idején napirendre tűzik.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bemutatja a honvédfőparancsnokság elhelyezéséről szóló jelentést.

Kiadták a pénzügyi bizottságnak.

A ház ezután harmadszori felolvasásban is megszavazta az örökösödési eljárásról és a Szamosvölgyi vasutvonalak engedélyokmányának és függelékének egyesítéséről szóló törvényjavaslatokat.

A szeszadó biztosítása.

Pulszky Agost előadó a javaslatot elfogásra ajánlja. Egy régi kívánság megvalósítása ez a javaslat. Gondoskodik arról, hogy az egyik területről a másik területre adóval nem tértek, vagyis már megadózottan át vitt az után fizetett adó is, annak a terület biztosításának, melyen a szesz fogyasztat (Helyeslés.)

Molnár József szerint a javaslat a közös vámtarület alapján áll és bár burkoltan a külön terület helyességét elismeri, pártja és

a maga nevében már elvi szempontból sem szavazza meg a javaslatot. Ez a reform az ausztriai finanszoknak beavatkozást biztosít a mi ügyeinkbe; im hol tehát egy újabb ok, mely a javaslat elvetését indokolja. Egy további szempont a megtagadásra az, hogy itt ismét csak azt tartották szem előtt: mennyivel gazdagítja a javaslat a kasszát, de azt nem gondolták meg, hogy az államkasszáknak ez az újabb jövedelme a közönségre mennyi terhet ró? Ezen okoknál fogva még csak általánosságban sem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Deésy István nagyon szűkszavunak tartja a javaslat indokolását és még szűkebb szavunak az előadót. Az nem argumentum a javaslat ellen, hogy közös vámtarületen alapozik. Hiszen a közös vámtarület az érdekek kölcsönös kiegyenlítését jelenti s ha vannak államférfiaink, akik érdekeinket képviselni tudják, úgy állhatunk ilyen reformokkal a közös vámtarület alapján is. (Helyeslés balfelől. Ellenmondás a szélsőbalon.) Nagyobb hibája a javaslatnak, hogy nem öleli fel a sörré és a cukorra nézve is ugyanezeket a kérdéseket és ugyanezért határozati javaslatot nyújt be, mely a javaslatot nem fogadja el, de utasítja a kormányt újabb javaslat kidolgozására, amelyben kiterjednek a sörré és a cukorra is ezek az intézkedések. (Helyeslés balfelől.)

Wekerle Sándor miniszterelnök utal arra, hogy egy már törvényesen kimondott elvnek szerezze ez a javaslat érvényt és így az argumentálás ebből a szempontból a reform ellen indokolatlan. Hasonlóképpen nem áll még az az ellenvetés sem, hogy a javaslat rövid. Hiszen erre a kérdésre vonatkozó javaslatainknak éppen az a bajuk, hogy fölötté hosszúak és így alig lehet bennük eligazodni. (Élénk általános helyeslés.) Ebből a szempontból még rövidebbre akarta fogni a javaslatot, ami azonban — fájdalom — lehetetlen volt. (Helyeslés.) Molnár József hiába akarja kimutatni, hogy ez a javaslat ismét a mi kárunkkal jár, mert ezt lehetetlen bebizonyítani. Az adókimutatások ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítják, mert amit veszünk a sörnél és cukornál, azt nekünk legalább is olyan mértékben behozza a petróleum. (Helyeslés.) Ami az idegen közegek beavatkozását illeti, ebben a kérdésben felesleges aggódni, mert ez a beavatkozás a kereskedelem terén minden nap meggesik — Ausztriával szemben is. (Derültség.) Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés jobb felől.)

Horánszky Nándor sajnálja, hogy a miniszterelnök csak a fiskus szempontjából fogja föl a dolgot. A szesztermelés nálunk válság előtt áll, s ezt kell minden módon megakadályozni, hogy bekövetkezzék. A szeszadó körül nagyon sok baj van, de a miniszterelnök ur nem mondta meg, hogy hol van tulajdonképpen nálunk-e vagy Ausztriában? Igaza van Deésynek, hogy a javaslat nincs kellőképpen indokolva, s a szeszadó statisztikáját sem állították össze. Nem ilyen partiális, hanem mindenre kiterjeszkedő törvényjavaslatot kíván, s így ezt nem fogadja el. (Helyeslés balfelől.)

Szólásra senki sem jelentkezvén, elnök a vitát bezárja.

Pulszky Agost előadó nem látja be Horánszky argumentációjának helyességét. Azok a kifogások már a bizottságban is felhozattak, de nagyobb részt már a miniszterelnök is megfelelt rájuk. Kéri a törvényjavaslat elfogadását, (Helyeslés jobb felől.)

Wekerle Sándor miniszterelnök éppen azt tartja a legjobbnak, hogy ebben a dologban pénzügyi érdek nem forog fönn sem a mi, sem Ausztria részéről. Ő a statisztikai adatokat minden évben kiosztatta a képviselők közt. Az utóbbi évadban már úgy szólván az egész kontingenst kifőztük, csak hogy a baj onnan származik, hogy még mindig sok a készlet. Ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Helyeslés jobb felől.)

Deésy Zoltán még egyszer ajánlja határozati javaslatát.

A javaslatot a ház általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Holnap ezt a javaslatot olvassák föl harmadszor és a kérvényeket tárgyalják.

A munkarend.

Wekerle Sándor miniszterelnök a jövő munkarendre nézve javasolja, hogy hétfőn és kedden ne legyen ülés és szerdán kezdjék meg az anyakönyvi reformot s ezután a többi

egyházpolitikai javaslatot. Majd ezután következzenek a többi apróbb javaslatok, ezek során a fővárosi kaszárnyák beváltása, a dézsmaváltás volnának tárgyalandók. (Helyeslés.)
A Ház tudomásul vette.
Ülés vége déli 12 órakor.

IDŐJÁRÁS.

Légyemés: reggel 7 órakor 754.7 milliméter, délután 2 órakor 752.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ} + 13.9$, délután 2 órakor $^{\circ} + 19.8$. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 5. délután 2 órakor D. 7. Felhőzet: reggel felborult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Május 5. —

Változó felhőzet. — Hűvös. — Helyenként csapadék. — Zivatarok.

Überczieger, kalap, bot.

— Részlet az oláh nagygyűlésből. —

Expositio.

Szétröpülték a felszólítások római polgártársainkhoz: jertek, ó jertek gyűlésre szeretett népeim és mentsük meg a veszni készülő hazánkat.

Sokan olvasták el ezt fenn említett polgártársaink közül és ezek között Leukucza a Tódor is, az ó-szent-annai oláh pap fia.

Eloolván így gondolkodott: Hát mért nem mennék be én is Aradra, ha ott meglehet menteni a hazát (Persze tudta a kis mangra-csemete, hogy ott nagyon sok olyan kocsmá van, hol jó bort is — mértek)

Elhatározta, hogy bejön gyűlésezni. És be is jött.

Bonyodalom.

Milyen szép egy: nagygyűlés. Ott nem ügyel egyik a másikra. Mindegyik azt gondolja: ő az, kire szükség van, pedig voltaképpen a nagygyűléseken senkire sincs szükség csak egy elnökre, a ki megnyitja a gyűlést, egy másikra, ki a már előre megszerkesztett határozatot felolvassa, melyet a gyűlés midnig elfogad s végre egy harmadikra, ki kéri a gyűlést, hogy csendben és rendben oszolják szét.

Leukucza a Tódor ilyen formán gondolkodott s eltűnt annélkül, hogy feltűnt volna valakinek eltűnése.

Hogy hova ment, azt mindnyájan tudjuk, Meghuzta magát egy kis kocsmában és kezdte megvédeni a hazát.

Ivásában már egész a nevezetes sárga földig jutott, mikor elfogyott a pénze és este is lett. Eiment tehát szerencsét próbálni és véletlenül történt-e avagy a sors akarta, hanem betért a néhai Wittman-féle sörcsarnokba, hogy zilált anyagi viszonyai felett emélkedhessék.

Sorsfordulat.

Egy szögletben huzódott meg (a zilált anyagi helyzetben lévők, mindig „szöglet”-ben szokják magukat meghuzni) és egy spritzert rendelt.

— Esmék és jó gondolatok felébresztője, fény gyújtó a homályban, zilált helyzetből diadalra vivő üdvöz légy spriczer! Így szavalt magában Leukucza Tódor, midőn megitta borát, mert ennek hatása alatt nagyszerű gondolata támadt.

Ugyanis mivoltának szerénységében a fogason függött Leukucza háta megett egy übercziger, kalap és bot — melyet megpillantani és a tervnek megszületni, mint szokás mondani — egy pillanat muve volt.

Leukucza körül nézett (nem figyeltek reá) lekasztotta a háta megett légo ingó dolgokat (nem vette észre senki sem) és kiosont véle (nem tűnt fel senkinek).

Terve pedig a következő volt: eladni a kabátot, botot, pénzt csinálni belőle és hazautazni a — szerzett pénzen.

Hanem másképp történt a dolog.

A katasztrófa.

Leukucza Tódor éppen kinalgatta az „istenadta holmikát” midőn figyelmes lesz reá egy a lak ki busan koborolt utczaról-utzára abbéli fájdalomában, hogy übercziegerát, kalapját, botját valami csavargó ellopta a kocsmából és ez az alak nem volt más, mint Dénes Béla pesti cigány.

Figyelmes lesz Leukuczára, mert ismerős voná-

sokat fedezett fel a kinált ruhanémük és elloptott ruhanémük között. Megszólítja.

- Eladó ez a ruha?
- El kérem.
- Probáljam csak.
- Tessék.

Felveszi magára a ruhát egészen jól áll felveszi a kalapot is, az is illik.

- Hát a bot is eladó.
- Ez is.
- Had lám csak.

Odaadja Leukucza, hanem ekkor ugyancsak tágra nyílik a szeme, mikor azt mondja neki Dénes Béla.

— Most pedig gyere bitang a városházára, mert ezeket te mind loptad tőlem. Gyere csak.

Azután hozzájuk szegődött egy derék, jó társalgású rendőr is és fellépkedtek szépen a torony alá.

Utójáték.

Lenkucza Tódor, a szent-annai oláh pap fia, ki a görög keleti képezde II. éves hallgatója is el fog utazódni majd — ingyért szép szülő hazájába.

HIREK.

Május 5. Szombat. Róm. kath. naptár: Pius. — Protestáns naptár: Pius. — Görög-keleti naptár (Április 23.): György. — A nap két 4 óra 25 perczkór, nyugszik 6 óra 57 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színnásépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriskola. Földszin.

Május 6. Az arad-csanádi egyesült vasutak közgyűlése, délelőtt 11 órakor.

— **A hivatalos lapból.** A király Ratkovitz János 12. gyalogezredbeli őrnagy, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet a „tornováci elnökkel” díjmentesen adományozta.

— **A király adománya.** A király a nagyrákosi és iváncsi önkéntes tűzoltóegyleteknek magánpénztárából 80—80 frtot, összesen 160 frtot adományozott.

— **A vízvezeték és csatornázás ügyét** tárgyalta a tanács el vannak intézve az utolsó differenciák, mely a város és a vállalkozó cég között felmerült. A tanács jelentését, mely már nyomtatás alatt van meg fogja küldeni minden egyes törvényhatósági tagnak, hogy az egész ügyről a közgyűlés előtt is tájékozva legyenek, mely ügy mindenesetre egyik legfontosabb tárgyát fogja képviselni a május 9-én tartandó városi közgyűlésnek.

— **Mozognak a szocialisták.** A kisjenői járásból kapjuk azt a hírt, hogy vasárnap az ország összes szocialistái tüntetni fognak. A mozgolódás nagy titokban van előkészítve, nehogy készen találja a hatóságokat. Május elsejéről azért maradtak el ország-szerte a szocialista tüntetések, mert a rendőrség mindenütt készenlétben volt. A kisjenői járás főszolgabírája, aki — mint levelezőnk jelenti — biztos és hiteles értesítéseket szerzett a szocialisták mozgolódásáról a csendőrség megerősítését kérte s mártégnap csendőroket küldött Simonyifalvára.

— **Egy katona felköszöntője.** A csabai gyalogsági laktanya — mint levelezőnk jelenti — nagy ünnepélyesség között adta át a város nagy legénységét, mint a tisztikart megvendégelte. Jelen volt a tisztikarnak tiszteletére rendezett lakomán Tallián főispán is. Schweitzer a csabai zászlóalj parancsnoka a többek között a következőket mondotta csengő magyar nyelven. Egy negyed század telt el, mióta a honvédelem mai szervezete helyet foglal a hazai alkotmány keretében. E huszonöt év — örömmel jelentem ki — lerombolta katona és polgár közötti válaszfalat. Polgárnak, katonának érzései és vágyai ugyanazok: a haza boldogítása. Nem csodálkozom a jó viszony miatt, mely a polgárság és katonaság között megvan, mikor azok között az eszmeközös-

ség ilyen kapcsolatos. A beszéd nagy tetszést aratott.

— **Maros hid.** Tekintettel azon körülményre, hogy a Magyar- és Német-Csanád között létesítendő állandó hid építés a f. évi május hó folyamán kezdetét veszi, Csanád megye alispánja megkérését intézett Csongrád, Torontál, Arad, Temes és Hunyadvármegyék alispánjához, valamint Szeged város polgármesteréhez, hogy a fenti körülményt az ottani hajó- és tutaj-tulajdonosokkal oly figyelemzetéssel közöljék, miszerint a fentebb megnevezett helyen kellő óvatossággal közlekedjenek.

— **Méhészeti előadások.** Nagy Zsigmond, az ötödik méhészeti kerület vándor tanítója, e hónapban Aradra jön, hogy méhészeti nyilvános előadásokat tartson, különösen a képezdei tanuló ifjuságnak. Így május 19-én d. e. 9-kor és d. u. 3-kor az állami tanító képezde ifjuságának, 20-án pedig ugyanolyan előadási órákban a görög keleti tanító képezde tanuló ifjuságának fog a méhészetről előadást tartani. Az előadásokon az érdeklő közönség köréből szívesen láttatnak.

— **Az alföldi munkásmozgalom.** A kormány a vásárhelyi munkás-zavargásokból kifolgozólag megbizta Kállay Albertet, Szeged és Hódmezővásárhely városok főispánját, Tallián Bélát, Csongrád és Békésvármegyék főispánját, továbbá Lonovits Józsefet, Csanád vármegye főispánját, hogy jöjjenek össze együttes értekezletre és sürgősen terjesszenek javaslatot a kormány elé a teendő intézkedésekre vonatkozólag. Ugyancsak a kormány elhatározta, hogy a munkásmozgalomban érdekelt törvényhatóságok tagjaiból május harmadikára ankettet hívtak össze a belügyminisztériumban.

— **Lépre ment.** Grünwald Ferencz üzletében volt mint hetes alkalmazva a gonosz ceont Glatz Sándor. Meg is tetszett neki egy pár tuczat alpaka ezüst ékszer, hát nem tudott ellenállni s elszolitotta.

Elment aztán vele az Arpad-térre, hogy valakinek eladja. Akadt is vevő a mint kinállgatta:

— Hogy adja?

— Ilyen olcsón?

— No jöjjön velem, majd otthon kifizetem.

Megindultak és szépen elsétáltak a városház felé, mikor már majdnem a kapu előtt voltak, nyakon csípte a vevő Glatzot, ki nem volt más, mint egy titkos rendőr és bekísérte a torony alá, mi közben mosolyogva mondá:

— Ugy-e lépre mentél.

— **Betörés Miskén.** Levelezőnk jelenti, hogy Miskén Biennstock Lipót regalebélő üzlethelyiségébe ismeretlen tettesek betörték s a pénzeszközök 161 frt készpénzt és egy forgópisztolyt elloptak. A fiókban tartott okmányok közül egyet sem vittek el. A kisjenői csendőrség erélyesen nyomoz.

— **Örlel Mária gyilkosa.** Elénk emlékezetben van még bizonynyal olvasóinknak az a kegyetlen gyilkosság melynek egy gyulai előkelő kisasszony, Örlel Mária áldozatul esett, kit cselédje Bujdos Julis kegyetlenül meggyilkolt. E szenzációs ügyben a végtárgyalás legközelebb megtartatik. Az orvosi vélemény Bujdos Julist épelméjűnek jelenti ki.

— **Vörös Kakas.** Gurahonezon — mint levelezőnk írja 1-én este 9 órakor ismeretlen okból kigyulladt Hajdúk Koszta istállója. A tűz csakhamar átcsapott a szomszédos lakóházra és gazdasági épületekre Porrá égett minden. A kár közel 2000 frt. A gurahonezi és jószáshelyi tűzoltók dicséretes buzgalma a szomszédos szalmafedelű házakat megóvta a pusztulástól. Az oltás körül Popovits János és Joannovits Károly tűzoltók könnyű égési sebeket szenvedtek.

— **Panaszok a Flórián-utcából.** Az utóbbi időben igen gyakoriak a panaszok a Flórián-utczában, Majdnem minden nap akad egy-egy panaszos, ki csirkéjét, ki párnáját, ki ruhafé-

léjét fájlalja. Hanem a rendőrség erélyesen hozzálátott a Flórián-utczai csirketolvaj kipuhatólására.

— **Terrorizmus a sajtó ellen.** Két kardpárbaja volt tegnap egy velencei lap főszerkesztőjének a páduai egyetem két hallgatójával. Okot erre a velencei lap néhány cikke szolgáltatott, mely miatt a páduai egyetemi hallgatók már napok óta ostromolták a velencei lap szerkesztőséget. A páduai diákok nem elégszenek meg ezzel, hír szerint a párbajok újabb sorozata várható, a páduai egyetem hősei valamennyien meg akarnak verekedni a velencei lap szerkesztőjével.

— **Elhagyott sir.** A bolgár lapok Battenberg Sándor fejedelem sirjának állapotáról hihetetlen híreket írnak. Még jól emlékezik mindenki arra a fényre és gyászpompára, a melylyel a meghalt fejedelemet a bolgár kormány Gráczból hazavitette s Bulgária földjében eltemette. — Alig mult el néhány hónap azóta s a sirral nem gondol többé senki. A sirbolt bedülőfélben van, falain csalan és moha zöldül, a festetlen vasrácszat barna a rozsdától. A népet különösen az bántja, hogy a sirhelyet egészen elzárták a közönség elől. — Minduntalan érkeznek a vidékről deputációk Szófiába, hogy szeretett fejedelemük sirjánál imádkozhassanak, de vissza kell utazniok a nélkül, hogy óhajtasukat megvalósíthatnák. A lapok nem értik, mi célja van a kormányknak azzal, hogy a népet kegyelete lerovásában megakadályozza.

— **Dühöngő örült a templomban.** Szőlősközségben borzalmas eset történt tegnap. A román templomban a krisztus koporsóját őrizték a hívek husvétjük alkalmával mikor éjfél tájban egy örült nő rohant be oda kétségbeesett kiáltással. Mielőtt megfoghatták volna az örült asszonyt, ez felkapott egy nagy keresztet és kegyetlenül ütöni-vernii kezdte vele a krisztus koporsójánál virrasztó öröket. — Egyiknek súlyos sebet szakított fején az ütés. A hívek rémülten menekültek ki a templomból a dühöngő elől, kit aztán a harangozóknak sikerült kituszkolni az utcára. Az utcán mindenki elmenekült előle, senki sem merte megfogni. Az örült asszony a plebánia épülete felé futva, ott minden ablakot bevert az öklével. Kezét összevagdalta az üveg. — Ekkor véres kezével bemázolta az arcát és így rohant végig az utcán borzasztó kiabálással. Végre összerogyott s akkor birták csak ápolás alá venni a szerencsétlent. Beszállították az aradi közkórházba.

— **Verekezés a zsinagógában.** A balmazújvárosi zsidó hitközség tagjai a husvéti ünnepek utolsó napján a templomban összeverekedtek. A zenebonát a sakter provokálta, ki egyuttal rabbi helyettes és már régebben ellenséges indulattal viseltetik a hitközség iparos tagjai iránt, a miért közülök többeket „előjárókká” választottak. Ezen indulatának a mondott napon kifejezést adva, a szószékéről a „thorával” a kezében a csizmadiaikat gazembereknek nevezte, a mit azok bent szó nélkül hagytak. De kívül a zsinagóga előtt az egyik iparos, Horovicz J. előjáró szóba hozta a pap viselkedését és sértő szavait. Ezt a sakter meghallotta, távozáskor visszatordult s a beszélőt arczul vágta, utána pedig nyomban a sakter fia szintén odangorva, rádúplázott. Az ájtatosság ily befejezése majd a bírósági teremben fog elintéztetni. Mozgalmat indítottak a sakter ellen a hitközség tagjai egyházi téren is, a mennyiben a környék zsidó papjait szynódusra hívják össze, mely eldöntse, jogosult lesz-e a sakter a papi funkcióra.

— **Földrengés Görögországban.** Athenből sürgönyzik, hogy szerdán este 9 órakor ismét földrengés volt. Három újabb lökés volt érehető. Körülbelül 100 újabb ásványforrás tgyogot ki az Euböan. A megrémült lakosok a hegyekre menekültek. A királyi pár meglegatta a földrengés által sujtott helyiségeket.

— **Agyonütötte az állvány.** Megrendítő szerencsétlenségről ad hírt lapunk levelezője Pécskáról. Gombos Géza korosmát 2 éves kis leánykája az udvaron játszásközben egy állványhoz ütődött. Az állvány olyan gyenge szerkezetű volt, hogy azonnal összedőlt és maga alá temette a

szerecséltlen kis leányt. Mire kivették alóla, a szenvedett ütések következtében meg is halt. A bíróság vizsgálatot indított a szülők ellen, hogy meynyiben érheti őket a vétkes gondatlanság vádja.

— **Régi bűnök.** Egy teljesen ösz öreg embert szállítottak be a brüni országos törvényszéknek. Súlyos főbenjáró bűnökkel vádolják az aggastyánt: rablással, gyújtogatással, gyilkossággal. Harmincznégy esztendővel ezelőtt, amikor még férfikora virágját élte, követte el az öreg ember ezeket a gonoszságokat. De mert nagyon erőszakos ember volt és félték a haragjától, feljelenteni senki sem merte. Most, hogy fél lábban ugys a sirban van már, érte utól a nemzis, embertársai bosszuja, az igazság keze. A régi bűnök kitudódtak és mert a tehetetlen aggastyántól senki sem fél, már akadt feljelentő is és amit fiatalabb korában követett el, azért most a vén emberrel számol le az igazságszoigáltatás.

— **Felgyújtott téglagyár.** A w i e n e r b e r g i téglagyárban, hol nemrég sztrájkoltak a munkások, tegnap tűzvész pusztított, Alighanem bűnös kezek rakták a tüzet, mely óriási gyorsasággal terjedt és a tűzoltóság erőfeszítése dacára az épületek nagy részét elhamvasztotta. A k á r t ö b b m i n t 60,000 forint. A gépek is odaégtek. Tizenhárom emberélet, forgott nagy veszedelemben, de szerencsére megmenekültek.

— **Deputatio egy kanásztól** Bota Sámuel a kapitányi hivatal kinevezte a kanászi méltóságra, Pernyávan. Hanem a pernyáviaiak állást foglaltak az új kanász ellen, mivel ők Mácsán Vanut szeretnék kanásznak, kinek jobban áll kezében — persze szerintök — még az ostor is, S mikor az új kanász megakart kezdeni működését, kivették kezéből az ostort s Mácsánt tisztelték meg vele a mezőbíró erélyes tiltakozása dacára, kinek azt mondták: nem kell nekünk Bota. Ezért aztán a mezőbíró a hatóság elleni erőszak vádjával feljelentette a kapitányságnak a pernyáviaikat. Mint értesülünk a megsértett pernyáviaiak M ü l e k Lajos dr. vezetése alatt deputációt fognak vezetni S a l a c z Gyula polgármester elé Mácsán Vanu érdekében.

— **Templomrablás.** A veszprémi zsidó templomot tegnap korán reggel ösmeretlen tettesek feltörték s a perselyből körülbelül nyolczvan forintot elraboltak. A betörők a templom összes helyiségeit bejárták és minden mellékajtot feltörték, de több elvinni valót nem találva, nyomtalanul eltávoztak. A gyanu a templom renoválása körül foglalkozó munkásokra irányul, a kik jól ismerik a templom belsejét és tudják, hogy a betörés idejében nagyobb összegű pénz volt a perselyben.

— **Erélyes intézkedések a párbaj ellen** Belgiumban alaposabb módon fognak véget vetni a párviadal mániának, mint nálunk. Az új választási törvény megfosztja mindazokat a választási jogtól, a kik valamely párbajban, akár mint verekedő felek, akár mint segítők részt vettek. A szenátus a miniszterium jóváhagyásával elfogadott egy törvényt, a mely a párbajt a legszigorúbban bünteti. A kihívó feleket, továbbá azokat, a kik nyilvánosan becsmérolják nyilatkoznak azokról, a kik egy kihívást visszautasítottak, súlyos börtönbüntetéssel sújtják. A tanukat két esztendő fogsággal és 200-tól egész 1000 frank pénzbüntetésre ítélik. Ilyen törvények csakugyan elvehetik a minden áron párbajozni akaró késők kedvét.

— **Megbokrosodott lovak.** P é c s k á r ó l írják nekünk: F. hó 1-én a délelőtti órákban T ó t h István nevű pécskai kenyér-sütőgető kiment kocsjával az erdőbe fáért. Amint halad az erdő szélén levő úton, a Maros-part mentén, lovai egy különös alakú fatörzstől hirtelen megbokrosodtak és a kocsival együtt a meredek partról a sebes és mély folyóba ragadtak. De az ember a nagy veszély dacára sem vesztette el lélekjelenlétét, mert a vízben uszva, segítségért kiabált és szerencséjére a közelében dolgozó emberek odasiettek és a vízbe nyújtott hosszú faágak segítségével megmentették a biztos haláltól. Azonban a lovak menthetetlenül beleveszték a Marosba.

— **Francia lap a Heine kérdéssel.** A „Journal des Débats“ szellemes cikkben teszi ne-

vetéssé azokat a német apró szenteket, kik a nagy költőnek kicsinyes és korlátozott ürügyek alatt emlékszobrot emelni nem akarnak. Roseggerben és társaiban írja a francia lap, meg van a halgatás bátorsága. Olyik közülök magatartásának okát adni sem meri, mások szivreható naivsággal jelentik ki, hogy kénytelenek számolni az antiszemitákkal. Milyen szépen hangzik például a következő párbeszéd.

— Nem nagy költő Heine?

— Csitt, csitt, zsidó volt, többet nem tudok felőle.

— Nem ő írta a század legszebb költeményeit?

— De hallgason hát az isten szerelméért!

— Zsidó volt, mondom, hát nem látja, hogy az antiszemiták figyelnek ránk? Még ellenségem teszi ez embereket! Heine Henrik, ezt az embert nem is ismerem!

Nemes lelkek, őszinte művészek ezek!

A francia cikkíró ezután a német chauvinistákat keríti sorra, Büchnerrel az „Erő és anyag“ filozófiájával és Dahn Felix-szel élükön a kik legalább őszintén beszélnek. Ezek azzal vádolják Heinet, hogy francia szellem és zsoldot húzott Franciaországtól. Sajnálatait fejezi ki a cikkíró, hogy nincs igazuk, mert Heine minden sorát igazi német szellem lengi át és cikkét következőleg végzi: „Tétek Heine, nem vehetjük el tőletek, sajnos, mert büszkék volnánk rá, ha Parisban állíthatnánk emléket neki, melyre rávésetnők ezt a feliratot: „Heine Henrik emlékének, kit a németek megtámadták.“

— **Eltűnt pénztárca.** G á b o r János, aradi hentes mester tegnap tartozásai kiegyenlítése végett ment ki a vágóhidhoz. Míg a fizetési barczákat vette át az igazgatótól átnézés céljából, tárczáját 39 forinttal letette az asztalra, hanem mikor rövid idő múlva fizetni kellett volna, eltűnt a tárcza, természetesen a 39 forinttal együtt. Gábor L i p t á k György mészáros legényt gyanúsította, ki hamarjában el szökött onnan. Utána szaladtak, hanem mire utólrhették, már nem volt nála a tárcza, a kapitány előtt tagadott mindent keményen. Most már a vizsgáló bíró dolga kitudni a pénztárca eltűnésének történetét.

— **Pályázatok.** Postamesteri állásra Csokonán (Somogy m.) 3 hét alatt; pénzügyi szemlési állásra a nagy-becabereki pénzügyigazgatóság kerületében 14 nap alatt; két joggyakornoki állásra a pécsi kir. itélőtáblánál 15 nap alatt; adóügyi állásra a tatabányai adóhivatalnál 14 nap alatt; két jegyzői állásra a szabadkai kir. törvényszéknél 2 hét alatt; fogalmazó gyakornoki állásra a budapesti pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; fogalmazói állásra a nagyenyedi pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; jegyzői állásra a szegszárdi törvényszéknél 2 hét alatt; irnoki állásra a karánsebesi törvényszéknél 4 hét alatt; hivatalfőnöki állásra az aranyidai kohóhivatalnál jun. 3-áig; albirói állásra a szászrégeni járásbírósnál 14 nap alatt.

HYMEN.

Mossóczy-Instritoris Antal vasánap, folyó hó 6-án délután 2 órakor tartja esküvőjét az Új Panáti római katolikus templomban Lichtblau Jolán kisasszonnyal.

Barna Tivadar lapkiadó hivatali főnök a napokban jegyezte el Gr ü n z w e i g Adolf az aradi iz. hitközség regensdiórijának bájos és szeretetreméltó leányát, Arad egyik kiváló zongoraművésznőjét, I r m a kisasszonyt.

Elesánszky Iván kulai járásbírósnál irnok, E l e s á n s z k y Béla dr. battonyai járási orvos fia e hó 2-án esküvőtt örök hűséget Kulán T y l l Zsófia kisasszonnyal.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az aradi izraelita kihazasító-egylet vasánap, 1894. évi május hó 6-án, d. e. 10 órakor az aradi iz. hitközség gyűléstermében tartandó rendes évi közgyűlésére. Schwa r t z Zsigmond, egyleti elnök. Napirend: a) Az egylet elnökségének jelentése az 1893. évről. b) A számvizsgáló bizottság jelentése. c) A tagok esetleges indítványai. d) Új választások. Jegyzet: A t. cz. egyleti tagok számos megjelenése kéretik.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* **Haraszthy Hermin,** a nálunk is előnyösen ismert drámai szende szombaton a nép-

színházban fog vendégszerepelni szerződötési czélból. „Feihó Klári“-ban adja Viola Éva szerepét.

* **Színészet Makón.** A makói szinkört az idei nyári szezonra P e s t i I h á s z Lajos jónövü vidéki színészdirektor nyerte el s előadásait valószínűleg már a jövő héten megkezdji. — Társulata a műszaki személyzettel együtt 60 tagból áll s külföldi zenekara van.

* **Színészet Gyulán.** T i s z a i Dezső debreczeni színigazgató társulatával az előadások sorozatát május hó 27-én kezd meg.

* **Budapesti könyvesház** czimen új szépirodalmi folyóirat indult meg A c s Endre ismert fővárosi író szerkesztésében.

Az első füzet, melylyel a fiatal író maga mutatkozik be, már megjelent, Báli éjszaka, — Kintaszitva, — Az első csokor, — Első bál után, — A zordon Bosznia és Asszonyi bosszu című sikerült karczolataival; a második füzet május hó 10-én jelenik meg s az előnyösen ismert Bogdanovich György, (Bekics Gusztávné) „A t o l v a j“ című érdekes elbeszélését hozza.

A maga nemében páratlan olcsó folyóirat előfizetési ára 1 évre, (12 füzetre) — 2 korona, 1 (frt) — postai bérmentes küldéssel.

A folyóirat munkatársai, Malcoms Gizella báróné, Bogdanovich György, Szabóné Nogall Janka, Wohl Janka, Dory, Székely Ilona, Harmath Lujza, Tamássy Adolfné, Fekete József, Sziklay János, Erdélyi Gyula, kezeskednek a folyóirat magas irodalmi színvonaláról.

Az év végén bekötési tábla készen rendelkezhető, melynek csakis kész kiadásai lesznek számítva.

Gyűjtőívek kívánatra azonnal küldetnek; minden 5 előfizető után 1 tiszteletpéldány jár.

Előfizetések (legszívesebben postautalványon), levelek a „Budapesti könyvesház“ szerkesztőségébe és kiadóhivatalába, Budapest, I., Vár, Fortuna-utca 16. sz. I. emelet küldendők.

Tekintettel a hazafias vállalkozásra, előfizetéseket szerkesztőségünk is elfogad.

TÁVIRATOK.

Az akadémia új tagjai.

Budapest, május 4. (Saj. tud. távirata.) Az akadémia mai nagygyűlésén az igazgató tanácsba Vámbéri Armint és a római 3 osztály titkárrá König Gyula választott meg; a római 2. osztály Ploss Sándort rendes tagnak választotta meg. — A 6-ik osztály Teleki Samu gróf tud. tiszt. tag, Klug Nándor, Lengyel Béla, Horváth Géza és Koch Antal rendes tag, a római I-ső osztály Volf György rendes tag, Bokai Árpád, Schwimmg Ernő, Fekete Lajos, Vogel és Russel, Wallace Alfred a 3-ik osztály jelöltjei nem kaptak szükséges kétharmad többséget.

Gróf Széchen Antal lemondása.

Budapest, május 4. (Saj. tud. táv.) A történelmi társulat ülésén felolvasták Széchen Antal gróf lemondó levelét mit egyszerűen tudomásul vettek.

Tilos a politika.

Budapest, május 4. (Saj. tud. táv.) Pár hónap előtt Pongrácz Béla és Szeles Adorján bejelentették az illetékes hatóságnál, hogy társadalmi és szépirodalmi lapot adnak ki. s bejelentéssel szemben mindjárt első nap heves politikai cikket közölt lapjuk, az „Olvasó!“, holott pedig ehhez nem volt joga, mert kaucziót nem tett le. Ezért a kir. ügyészség sajtórendőri vétség miatt sajtópörbe fogta a két szerkesztő uratt, akiknek ügyében ma tartották meg a végtárgyalást. A védő: Visontai Soma, a tárgyalás elhalasztását kérte, mert fellebbezett a közvetlen tárgyalás ellen. Ezzel az indítványával szemben Katona Béla ügyész indítványára a törvényszék az eljárás megtartását határozta el.

Szeles Adorján 36 éves büntetlen előéletű.

Pongrácz Béla 35 éves, büntetve volt király sértés miatt 9 havi fogházzal és jogosulatlan politizálás miatt két heti állam fogházzal.

Szeles kijelenti, hogy időközben lépéseket tett a kauczió ügyében mely még nincs elintézve.

Budapest, május 4. (Saj. tud. távirata.) A törvényszék mindkét vádlottat elítélte Pongráczot három havi fogházra és 200 frtra, Szelest két hónapra és 150 frtra. A lefoglalt újságszámokat megsemmisítik.

Végre uszik a dokk.

Fiume, május 4. (Saj. tud. táv.) Tegnap végre sikerült az uszó dokkot teljesen a vízre bocsátani. A kormányzó Krassay m. tan. és az illetékes szakközégek mindvégig felügyeltek az érdekes műveletre. A husz napi rendkívüli fáradságos munka alatt szerenczére senkinek baja nem történt. Az első hajó kiemelési kísérletet legközelebb megteszik.

Válság a bécsi parlamentben.

Bécs, május 4. (Saj. tud. távirata.) A Hohenwart klubban tegnap válság ütött ki. Plenner ajánlotta a valutajavaslatokat elfogadásra.

A párt hét többséggel kimondotta, hogy a reformok tárgyalását öszre halasztja el, mire nagy vita és zaj keletkezett. Hohenwart lemond a párt vezetőségéről és kilép a klubból. A parlamentben a válsághír kínos meglepetést keltett, meg lehet, hogy ennek a következménye kormányválság lesz.

Ujabb jelentés szerint a válságot, mely hasznos lehetett volna Magyarországra, elintézték.

Öngyilkos kereskedő.

Zágráb, május 4. (Saját tud. táv.) Schwartz Károly sókereskedő, ki ellen néhány hete állítólag rablási merényletet követték el, ma agyonlötötte magát. A vizsgálat kiderítette, hogy a merénylet koholt volt s ezért ma akarták Schwarzot letartóztatni.

Zivatar és felhőszakadás.

Boroszló, május 4. (Saj. tud. táv.) Tegnap Bolkenhamban és környékén a zivatar felhőszakadással nagy károkat okozott. A kár tetemes; a vizállás még sohasem volt oly magas, a viz sok hidat elsodort.

Bomba merénylet.

Lüttich, május 4. (Saj. tud. távirata.) Tegnap ismét merényletet követtek el; az áldozat Benzon orvos a hogy lakásába lépett egy égő kanóc bombá felrobbant s vérbe borítva összeesett, lába eltört, mellén megsebesült, szemvilágát is féltik; neje és cselédje szintén megsebesültek.

Lüttich, május 4. (Saj. tud. távirata.) Ujabb anarkisták merényletet követtek el Benzon a felebbézési törvényszék bírāja ellen, állapota rendkívül aggasztó.

Elítélt Anarkista.

London, május 4. (Saját tud. táv.) Az esküdtsek Polti anarkistát tíz évi tárnára és husz évi kényszermunkára ítélte.

Tűz a templomban.

Avignon, május 4. (Saj. tud. táv.) Egy bérmeándó lány fátyla meggyuladt, a közelben álló erősebbek ruháját letépték.

A templomban roppant rémület keletkezett s a nagy tolongás közben sokat összetapostak.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, május 4.

(S. ss.) A mai hetivásár behozatal tekintetében igen jó volt, vevő azonban nagyon kevés s így a vételkedv is korlátozott volt. Ennek tulajdonítható, hogy buza és a tengeri ára néhány krajczárral csökkent.

Más gabonafélékben jelentéktelen volt a kínálat s az árak is változatlanok maradtak.

Elkelt:
Buza 7—800 mm. 6 frt 40 krtól 6 frt 85 krig.

tengeri 3—400 mm. 4 frt 30 krtól 4 frt 50 krig.

rozs (névleg 5 frtől 5 frt 10 krig.
árpa (névleg) 5 frt 90 krtól 6 frt.
zab (névleg) 6 frt 30 krtól 6 frt 50 krig.

— Országos vásár Pécskán. Ma van Pécskán az országos vásár és — mint levelezőnk írja — már a tegnapi napon nagy felhajtások voltak lovakban és szarvasmarhákban. A kirakodó vásárra az aradi iparosok közül is sokan mentek át a tegnapi esti és ma reggeli vonattal.

Szeszűzlet.

— Május 4. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyors szesz 53.75, kicsinyben 54.25 hordó nélkül. per 100 liter % belesértve 35 frt fogyasztási adó.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. május 4.

Magyar aranyáradék 4%	119.10
Magyar koronajáradék 4%	95.—
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	101.75
Magyar keleti vasut 1876.	123.50
Magyar földterhermentesítési kötvény	95.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

E. J. (Pécska.) A jelzett dolgokat várjuk.
E. A. (Debreczen.) Levél ment.
B. I. (Arad.) Mangra Vazul nem izgató volt, hanem csak tanár az aradi román szemináriumban. Elmozdításának ügye most van elintézés alatt a kultuszminiszteriumban, de azért már nem tanít a szemináriumban.

Felelős szerkesztő. Vass Géza,
távollétében a szerkesztésért felelős: Ifj. Gily Ede

NYILTTÉR.*

Közkivánatra!

Ma szombaton május 5-én és holnap vasárnap május 6-án, esti 8 órákor két érdekes

büvészeti-előadás

tartatik

Pohl Károly „fehér kereszt” szállodája nagytermében,

terített asztalok mellett.
SEANCE MYSTERIEUSE.

Fellepte Ruchai Benő és Mari művész párnak kiknek elseje a „büvészek királyának” nevetetik, az utóbb említett hölgy pedig ki-tüntetett szépség. Nevezettek egy e czélra fel-állított színpadon fogják a büvészet terén ed-dig elérhetetlen sikerrel végzett salon büvé-szeti mutatványait a mélyen tisztel közön-ségnek bemutatni. Végül az ujonnan javított Phonogrph bemutatása.

Az előttünk fekvő bizonyítványok s fő-városi hírlapok tanúsága szerint az előadást meglátogató közönség igen élvezetes, szóra-koztató mutatványokban részesül.

Kezdeté 8 órákor.

Bemenet 40 kr.

NAGY KATONA-HANGVERSENY.

Ma szombaton május 5-én, és minden következő vasárnap.

Akár esik!

Akár nem!

Dobranszky Márton

(ezelőtt Wittmann)

sörcsarnok és éttermében

a 33-ik gyalogezred zenekara által

HANGVERSENY

rendeztetik változatos műsorról, ez alkalom-mal a zenekar új karmestere, Riezl ur, szemé-lyesen fog vezényelni.

Kitünő ételek, hamisítatlan italok, vala-mint pontos, jutányos és lelkiismeretes kiszol-gáltatásról legjobban gondoskodtam, miért is a nagyérdemű közönség szives pálfogásáért esedezem.

kiváló tisztelettel:

Dobranszky Márton,
vendéglős.

Abonement a la carte 20% engedmény,
szívesen elfogadjatik.

Kezdeté 8 órákor. Belépti-díj 20 kr.

ORPHEUM.

Akár szép időben. Akár esőben.

A „magyar korona” szállodában

az esőtől védett ujonnan berendezett kert-helyiségben

GOLDBERGER J. művezetése alatt.

Ma és mindennap

Föllépte az elsőrangú speciálistáknak

a legváltozatosabb műsorról.

Chorini R. A., jellemkomikus.
Schaller Anna k. a., énekesnő.
Bac Soma, komikus.
Schindler Irma k. a., magyar énekesnő.
Brothers Marsoth, excentrikus zene-bohócok.
Ernst Mariska k. a., színésznő.
Gloser Károly, komikus.
Heim Andor, couplet énekes.
Selma Terka k. a., énekesnő.
Korán Anna k. a., énekesnő.
Riedl József, karmester.

ELŐKÉSZÍTÉSSEN:

A tarok-játszma

ÉRTESÍTÉS.

Hétfőn ujonnan szerződött hölgyek fellépése.

Kezdeté fél 8 órákor. Belépti-díj 50 kr.

Jó konyháról és kitünő italokról legjobban gondos-kodik

Schreyer Ferencz,
vendéglős.

Kiadó lakások.

A Széchenyi-utca I. sz. bérház II-ik emeletén a kir. járásbiróság által ez idő szerint bérbe tartott és legnagyobb rész-ben a városházterre szolgáló összes ho-lyiségek akár együttesen valamely hivatal részére, akár pedig a bérlők kívánsága szerinti beosztással magán lakásokká át-alakítva, folyó évi november hó-jére kiadók. Ugyanott egy I. emeleti kis lakás egy bolt és egy pinczehelyiség azonnal kiadó.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm. 51 9—o2

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tételik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből töke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből töke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7% amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

900/1894. pm.

Hirdetmény.

Már 1890. évben hirdetmény útján felhívást tettem közzé az iránt, hogy a régi temetőben a kidőlt vas-sirkerezeteket, azok letört, valamint a sírok vaskerítéseinek elvált egyes részeit, a bedőlt sírboltok vasajkait, a melyek a temető kápolna előcsarnokában halmozva fel, az érdekeltek onnan elszállítsák.

Mint hogy ezen felhívás eredménytelenül maradt, az érdekelteket ismét felszólítom, hogy halottjaik sírjait megtekintvén, az onnan hiányzó kereszt- vagy kerítés-részleteket a f. é. május hó 30-ig a temető-őrtől annál bizonyosabban átvegyék, mint hogy azok mint gazdátlan tárgyak a szegény-alap javára elárvereltetnek.

Arad, 1894. április 20.

Salacz Gyula

kir. tan. polgármester.

7451 | 894.

Hirdetés.

A nagym. földmivvelésügyi m. kir. miniszter ur 12414 | 894. sz. a. kelt rendelete szerint a ragadós tüdőlob behurcolásának veszélye miatt szarvasmarhát Németországba szállítani Árva, Szepes, Liptó, Turócs, Trencsér, Nyitra, Zólyom Bars, Nógrád és Pozsony vármegyék területéről egyáltalán tilos.

Aradon, 1894. április 14.

A városi tanács.

4244/1894. kh.

402. 3-3.

Hirdetmény.

A bekövetkező melegebb évszakra való tekintettel, a közegészség és köztisztaság fentartása érdekében, a tisztí főorvos véleménye alapján a következő övrendszabályok követését rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmák és több lakót magában foglaló nagy házak tulajdonosai gondnokai, bérleti kötelesek a trágyát, szemetet és egyéb hulladékot az udvarukból mindennap, a kisebb házak tulajdonosai, gondnokai, bérleti pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és ház emjét naponta felpertetni, a folyókákat kisejertetni és mésztejjel kiöblíttetni.

2. Az utcára, vagy folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatot vagy bármilyen állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos.

3. Minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttetni, az udvarán egy kádba vizet tartani, melyben 100 liter vízre 5 kg. nyers carbolsav felolvasztva álljon, vagy pedig 1 rész nyers oltatlan mészből 4 rész vízre készített mésztej oldatot készíteni és ezen folyadékból az árnyékszékbe, minden üldhelyre 5-5 litert számítva, harmadnaponként beönteni. Ezzel fertőtlenítenők a szeméttartó ládák, gödrök és az udvari folyókák is.

4. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este és reggel jól szellőztetendők.

5. Szűk udvari házak kapui reggeli 5 órától esti 10 óráig tárva tartandók.

6. A kutak tisztán tartandók, közelükben minden mosogatás, öblögetés stb. kerülendő, a mellettük netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolyák kiszáritandók, szárnys, vagy egyéb állatok fűrésztői a kuttól távol létesítendők, nehogy a kut vize a szennyes víz leszívargása által ivásra alkalmatlanná váljék.

Az orvosi hivatal által rossznak minősített kutak vizeinek használata mellőzendő, jó vizű kutak vize élvezendő. Ugyisint kerülendő a Maros folyó vizének használata, a melynyiben azonban az el nem kerülhető, úgy az csak felforralás után élvezendő.

7. A mészárszékek, valamint a piacon áruló hentesek vágó tökéi, asztalai és a mérlegek legtisztábban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen gyümölcsöt, a párolásra szánt félérett gyümölcs kivételével, üzlethelyiségekben vagy piacon elárúsítani a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik; élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

8. Nem élő, de még friss halak árulása a további intézkedésig csak déli 12 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók.

9. Bérkocsik, fuvarosok és a közuti vasut álló helyei úgy a városban, mint a vasuti pályaháznál naponta többször felseprendők, a trágya eltávolítandó és a külön utasításokhoz képest bő vízzel lelocsolandó és annak megtörténte után naponta 3 ízben mésztejjel vagy cresyl mésszel fertőtlenítenők.

Mindazok, kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem fogantatosítják, — kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-ában előírt pénzbírsággal fognak büntettetni.

Az előírt óvintézkedések fogantatosításának ellenőrzése az összes rendőri közegek kötelességét képezi.

Kelt Aradon, 1894. április hó 4-én, a város rendőrkapitányi hivatala, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

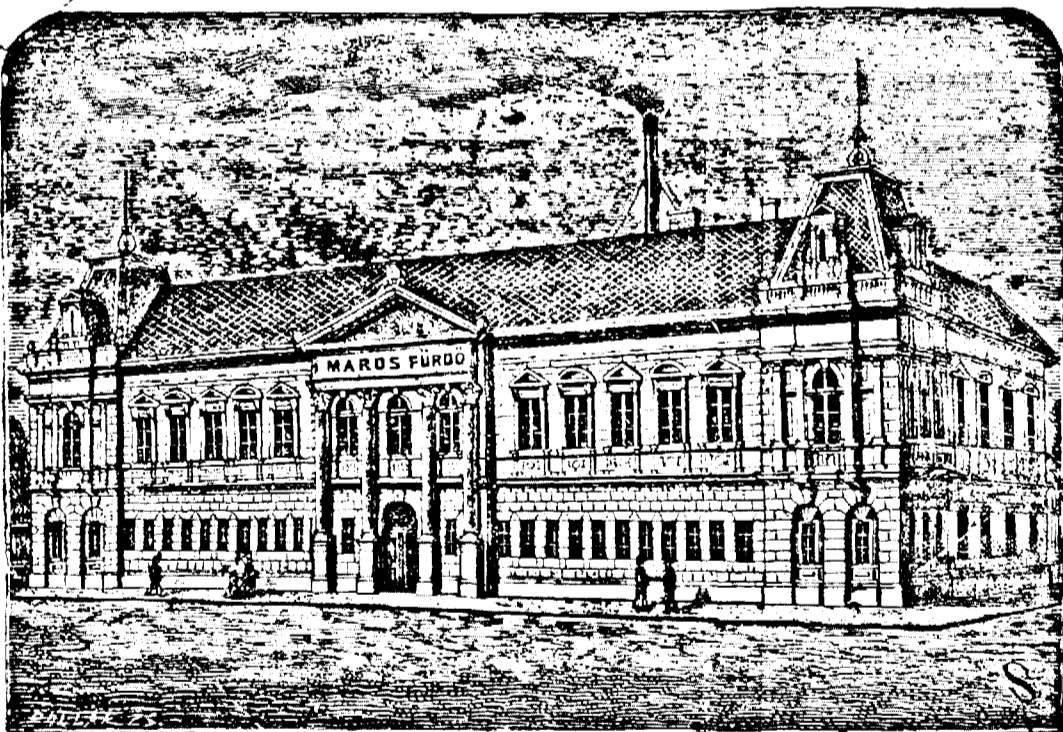
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsihbádnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdővel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehálik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tételik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosíttatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehessünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A várteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatók. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.
Uszás-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Massazsal egy személy	— frt 70 kr.

Vízgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Vas és mőor-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr.
Ruha nélkül	— frt 40 kr.
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külön ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 törölköző	3 kr.
Pénztárnítás	
nyáron reggeli 6 órakor.	
télen reggeli 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben napos vagy hónapos szobák bérlelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó. A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

asztali-

és

gyógyvíz

Orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható ARADON minden fűszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám. 428 3-8

Elhalasztott vásár.

A f. évi április hó 29-én meg nem tartott seprősi országos vásár

bizonytalan időre elhalasztott, tehát folyó évi május hó 6-ik napján sem fog megtartatni.

A pótvásár napja annak idején közhírré tétetni fog.

Seprős, 1894. évi május hó 3-án.

A vásárbérlő.

Ajánlati hirdetés.

Az aradi cipész-mesterek szakcsoportja ünnepélyes használatra egy bordeaux selyem 170 cm. hosszú és 150 cm. szélességű, körül rojtos és megfelelő eszményi képpel ellátott **250 frt** értékig terjedhető **diszszászlót** óhajtván beszerezni, felkéretnek az érdekelt szakmabeli vállalkozók, hogy e tekintetbeni ajánlatukat hozzám **f. hó 15-éig** benyújtani sziveskedjenek. Megjegyzendő, hogy az eddig használatban volt zászló tájékozásul az ipartestület nagytermében megtekinthető.

Aradon, 1894. május hó 4-én.

Pakszián Sándor,
elnök.

A m. k. államvasutak budapest-jobbparti üzlety

20766/II. sz.

473. 1-5.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak rákos rendező pályaudvarán létesítendő térfelügyelőségi épület, két különálló árnyékszék és két váltóbr-bódé építési munkáinak biztosítására ezennel nyilvános pályázat hirdetik. A versenyfeltételek szerint felszerelt és bélyeggel ellátott ajánlatok legkésőbb 1894. évi május hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be a magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetőségnek titkárságánál. Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb május hó 15-én délelőtti 11 óráig 1200 frt azaz ezerkét-száz forint teendő le készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető. Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerinti értékben fogadtatnak el, a névértéken felüli érték számításba nem vétetik.

Az ajánlatok borítékai következő felirattal látandók el: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Rákos állomásán létesítendő magas építményi munkákra.”

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyfeltételek, szerződési tervek és ajánlati költségszámítások kaphatók a budapest-jobbparti

üzletvezetőség építési és pályafentartási osztályában naponta délelőtt 9-12 óráig.

Az üzletvezetőség fenntartja magának az ajánlatok közt szabad választás jogát.

Budapest, 1894. évi május hó 2-án.

Az üzletvezetőség.

1868. év óta bevált szer.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kősz és előd-kütegek, ugyasínién orr-zsuzság, óivar, fagyilag, láb-fazadás, fej- és szakkalkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak sok elkerülése végett határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelése s az ismert védjegyre való ügyelme-tetes keretik. Idült bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.
Amely esetben csak jobbnak találtnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérésd; miután a külföldi utazatok hatá-talanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az

arabór tisztálanságai

eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegséggel ellen felül-mulhatlan bőrtisztító moszó s fürdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

55% glicerín tartalommal es finom illattal.

Az minden fajnak használati utalással együtt 25 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendő: Benzoe-szappan a bőr érzécsítésre, berax-szappan pattanások ellen, orrból-szappan a bőr tisztításra himlőhelyeknél és mint fertőtlenítő szappan, lothlyel-szappan rheuma és arcvörösség ellen, széplő-szappan igen hathatós, Tannin-szappan lábizzadás és hajkihullás ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a röpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és főraktár: G. Hell & Comp. Troppau. Erdélyből küldetve a nemzeti gyógyszerállásán Bécsben 1893.

Kapható Aradon i

Rozsnyay Mátyás, Kiss István, Ring Lajos és Demkó Géza urak gyógyszer-tárában, különben pedig a magyarországi legtöbb gyógyszer-tárában, 338 4-6

6683/1894

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. ministerium 2777/1894 sz. rendeleténél fogva ezennel közhírré teszszük, hogy a szőlőbirtokosok és szőlőművelőknek a szőlőoltásokban való gyakorlati ügyesség és jártasság elsajátítása céljából való oktatása főleg pedig a baraczkai telepen gyakorlatban lévő Richter-féle, a nagyban való oltvány készítésénél a legcélzszerűbbnek bizonyult eljárás ismeretének terjesztése végett a gyakorlati tanfolyam a ménesi vinczellériskola igazgatója által tartatni fog.

A tanfolyam idejét a nevezett igazgatóság fogja a közönségnek tudomására hozni.

Arad, 1894. április 7-én.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak.

56429/94. szám.

481. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1894. évi július hó 15-étől 1895. évi július hó 15-éig esetleg 3 évre szükséges évenként 7100 métermázsza égő repce-olaj és 1500 kenő repce-olaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ivenként 50 kros okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1894. évi május hó 30-ikán déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár beszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda küldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlt olaj értékének 50%-a legkésőbb 1894. évi május hó 29-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 129381/91. sz. általános szállítási és a fentebbi anyagok szállítására vonatkozó 39986/92. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módzatok az igazgatóság anyag- és leltár beszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségknél és a hazai kereskedelmi és iparkamarák-nál megtekinthetők.

Ezen részletes módzatok leírása az ajánlatot tenni szándékozókknak a fentnevezett anyag- és leltár beszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1894. április hóban.

Az igazgatóság.

A már 40 év óta dicséretreméltólag ismert, a m. kir. egészségügyi hatóság által jónak talált és engedélyezett.

Dr. SPITZER-féle

arcztisztító kenőcs

széplő, himlőhely, sömör, májfoltok, fakadékok, forróság, persenések, orrvörösség és mindennemű arczvirágások ellen; valamint a

Dr. SPITZER-féle

bórszépítő szappan

amely az arczenőcsrel a használati utasítás szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is viruló és fiatal kinézetet kölcsönöz.

Egy nagy tégely arczenőcs ára 80 kr., kisebb 50 kr., szappan 50 kr.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak KRAJCSOVICS által Vukovodon készített kenőcs a valódi. 151 6-12

Minden tégelyen Krajcsovic a készítő arczképe látható.

Főraktár: Budapest, Király-utca 12. Török J. gyógyszer-tára.

Kapható Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárában Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.